

INHOUD

	blz.
1. Inleiding	2
2. Terreininrichting	3
3. Kosten terreininrichting	6
4. Realisatie en beheer	7
Bijlage: kaart inrichtingsplan	8

afbeelding: restanten veldoven

1. Inleiding

Vóór de industrialisatie van de baksteenfabricage werden stenen gebakken in veldovens. Deze veldovens kon men overal terugvinden in het landschap, meestal op plaatsen waar klei of leem voorhanden was. Ten zuiden van boerderij 't Winkel aan de Winkelstegge in Winterswijk-Woold liggen de restanten van een dergelijke boerenveldoven. Uit een bouwhistorische verkenning¹ naar deze restanten, blijkt dat de veldoven is ontstaan kort na 1862. Bijzonder is de aanwezigheid van baksteenvulling, waarmee de restanten van de oven een substantiële meerwaarde krijgen. In de bouwhistorische verkenning staat het als volgt omschreven: "De boerenveldoven vormt als gesloten vondstcomplex een tijdcapsule die gesloten is op het moment dat de oven voor het laatst heeft gebrand. Aan de veldoven is daarom een wetenschappelijke waarde toe te kennen op grond van de gaafheid van de inhoud en de zeldzaamheid van vergelijkbare gesloten complexen. Bovenop het regionale belang - als ruïne van een niet meer bestaande industrie - krijgen de restanten van de oven daarmee een substantiële meerwaarde."

Het terrein waarop de veldoven ligt zal ontwikkeld worden tot educatief-recreatieve plek, met behoud van de cultuurhistorische waarde van de veldoven en het omliggende terrein. In dit inrichtingsplan worden de maatregelen beschreven die genomen worden om dit te realiseren. Het plan maakt onderdeel uit van een haalbaarheidsonderzoek naar het behoud van de restanten van de veldoven. Dit onderzoek is gefinancierd door de provincie Gelderland, de stichting WCL Winterswijk en de eigenaar, mevrouw J.H. Obbink-Tenkink.

Afbeelding:
de restanten van de veldoven, gelegen in een weiland. Prikkelraad biedt enige bescherming.

Afbeelding:
een deel van het muurwerk staat nog overeind; hier groeien nu bomen op.

¹ Rapport "Veldoven te Winkel, bouwhistorische verkenning van de ruïne van de boerenveldoven te Winkel aan de Winkelstegge, Winterswijk-Woold" uitgebracht door Haafkens-Rosen, bureau voor monumentenzorg, november 2009.

2. Terreininrichting

De veldoven is gelegen aan de Winkelstegge in Winterswijk-Woold. Zie de uitsnede uit de topografische kaart hiernaast: de rode ster geeft de ligging van de veldoven aan. Het perceel waarop de oven ligt is in gebruik als grasland en is sinds kort vrij van pacht. Het bosje ten oosten van de veldoven maakt ook onderdeel uit van het terrein. In dit bosje bevindt zich een kleine leemput. Kadastrale informatie: het betreft de noordelijke punt van het perceel kadastraal bekend gemeente Winterswijk, sectie E, nummer 9946.

Bij het opstellen van dit inrichtingsplan is uitgegaan van de volgende randvoorwaarden:

- bij het terrein en de omliggende omgeving past een extensief gebruik, mede gelet op de afgelegen locatie zonder toezicht
- het terrein is alleen toegankelijk voor wandelaars
- de inrichting en de te gebruiken materialen moeten sober en duurzaam zijn en passen in het landschap
- de inrichting moet onderhoudsarm zijn

De uit te voeren maatregelen zijn verdeeld over een drietal thema's, welke hieronder nader worden toegelicht. Op bijgevoegde inrichtingskaart (zie de bijlage) is het inrichtingsplan in een kaartbeeld vervat.

Toegang en toegankelijkheid

Het perceel is nu niet toegankelijk voor derden. In de zuidwesthoek van het perceel zal een eenvoudige entree worden gemaakt, zodat bezoekers de veldoven via de Roslintumweg (zandpad met laanbeplanting) kunnen bereiken. De LAW Scholtenpad loopt hier ook langs. Momenteel wordt het perceel middels de laanbeplanting en een sloot afgescheiden van de weg. Het terrein wordt uitsluitend toegankelijk voor wandelaars/voetgangers. De entree wordt zo gemaakt dat kinderwagens, rolstoelen etc. wel op de locatie kunnen komen. Om de toegangsvoorwaarden duidelijk te maken, zal bij de entree een bordje worden geplaatst met "welkom bij de boerenveldoven 't Winkel" (oid) en icoontjes van "verboden voor fietsen" en "verboden voor poepende honden".

Maatregelen:

- aanleggen toegangsbrug middels plaatsen betonlateien
- plaatsen toegangsbordje
- aanleggen halfverhard (gralux) wandelpad naar de veldoven, rondom de veldoven en naar het bosje met de leemputten

Terreinmeubilair

Het terrein ligt in het buitengebied en er is geen direct toezicht op de locatie. Om vandalisme te voorkomen wordt de locatie alleen ingericht voor de in de veldoven geïnteresseerde bezoeker en voor extensief gebruik. Afgezien van de overkapping over de veldoven worden dan ook slechts beperkte voorzieningen aangebracht. De wandelaar kan de veldoven en de leemput bezichtigen, informatie lezen over het voormalige gebruik ervan en even rustig op een bankje zitten. Er worden geen prullenbakken geplaatst. Doordat de informatie wordt geplaatst op de panelen die de veldoven afschermen, zijn geen aparte informatiepanelen benodigd.

Maatregel:

- plaatsen van 2 zitbankjes zonder rugleuning (duurzaam hout: eik of tamme kastanje)

Beplanting

Het perceel waarop de veldoven is gelegen, wordt aan alle zijden omzoomd door beplanting. Waar nodig zal onderhoud aan deze beplanting plaatsvinden: overhangende bomen worden verwijderd en uit de blijvende beplanting zal het dood hout worden verwijderd. In de zuidoosthoek van het perceel bevindt zich een bosje, met daarin een kleine leemput. Hieruit werd leem voor de bakstenen betrokken. Om de leemputten weer wat beter zichtbaar te maken, zal de put worden opgeschoond en zal het bosje flink worden gedund. Aan de zuidzijde van het perceel staat een rij met vooral Amerikaanse eiken en een enkele zomereik. Deze eiken zijn erg slecht: een enkeling staat al weg te kwijnen en in de andere bomen zit erg veel dood hout. Dit zorgt voor een groot risico op vallend hout voor de bezoekers. Deze bomen zullen daarom worden gekapt en de rij zal opnieuw worden ingeplant met Amerikaanse eik. Dit heeft als bijkomend voordeel dat het bosje met de leemputten meer licht krijgt.

Niet het hele perceel waarop de veldoven ligt zal betrokken worden bij het veldoven-project. Het noordelijk deel zal worden afgerasterd en hier wordt natuurlijk grasland ontwikkeld.

Maatregelen:

- uitvoeren onderhoud bestaande beplanting
- bosje met leemput dunnen en leemput opschonen
- verwijderen bomenrij aan zuidzijde en herplant rij met Amerikaanse eiken
- ontwikkelen natuurlijk grasland
- plaatsen van een afrastering (houten hekwerk) tussen het terrein van de veldoven en het natuurlijk grasland

3. Kosten terreininrichting

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de kosten van de inrichtingsmaatregelen. De genoemde bedragen zijn inclusief btw. Op de volgende bladzijde staat ter illustratie een aantal afbeeldingen van in de begroting genoemde kostenposten.

Alleen de kosten voor de maatregelen zijn opgenomen; er is geen rekening gehouden met projectmanagement c.q. directievoering. Ook is in het overzicht geen post opgenomen voor het aanvragen van een omgevingsvergunning (leges). Deze zaken moeten bij het indienen van subsidie-aanvragen nog wel in de begroting worden opgenomen.

onderdeel	maatregel	kosten (incl btw)
toegang en toegankelijkheid	▪ brug van betonlateien 1,5 x 3 m: 15 lateien à € 30,--	€ 450,--
	▪ plaatsen brug: 2 man 2 uur à € 47,50	€ 190,--
	▪ ontwerp en vervaardigen toegangsbordje	€ 240,--
	▪ plaatsen bordje: 2 man 1 uur à € 47,50	€ 95,--
	▪ wandelpad 1,5 m x 100 m, gralux* met ondergrond van gebroken puin, leveren en verwerken	€ 3.500,--
terreinmeubilair	▪ 2 zitbankjes zonder rugleuning, leveren en plaatsen	€ 650,--
landschap	▪ uitvoeren onderhoud bestaande beplanting*	€ 0,--
	▪ dunnen bosje en opschonen leemput **	€ 0,--
	▪ afzetten bomenrij en herplanten	€ 500,--
	▪ ontwikkelen natuurlijk grasland***	€ 0,--
	▪ afrastering 75 m, leveren en plaatsen	€ 2.000,--
	totale kosten terreininrichting	€ 7.625,--

* Gralux is duur in de aanleg, maar voordelig in het onderhoud: de eerste ca. 15 jaar hoeft er niets aan onderhoud gedaan te worden.

** Voor het bosje met de leemput en voor de laanbeplanting wordt beheersubsidie gekregen in het kader van de PSN. De te maken kosten zullen uit deze subsidie worden betaald.

*** Het deel van het perceel dat ontwikkeld wordt tot natuurlijk grasland is bij de provincie aangemeld voor omvorming naar EHS-natuur in het kader van de herbegrenzing van de EHS. De kosten die bij deze ontwikkeling gemoeid zijn, zullen - in het geval het perceel in aanmerking komt - via de regeling SNL gesubsidieerd worden en zijn daarom in dit kostenoverzicht niet meegenomen.

betonlateien

pad van gralux

bankje zonder rugleuning

bosje met leemput

4. Realisatie en beheer

Financiering

Zoals gezegd is dit inrichtingsplan opgesteld met als doel het terrein aan de Winkelstegge waarop een oude boerenveldoven ligt te ontwikkelen tot educatief-recreatieve plek. Behoud van de veldoven zelf maakt ook onderdeel uit van dit project. De uitvoering van het totaalproject om de veldoven te behouden - en daarmee ook de uitvoering van dit inrichtingsplan - vindt alleen plaats als er (en pas nadat er) voldoende financiële middelen beschikbaar komen van subsidieverleners en/of fondsen.

Vergunningen

Er is nog niet gekeken of het bestemmingsplan de uitvoering van genoemde maatregelen op voorhand al mogelijk maakt. Een omgevingsvergunning is ook nog niet aangevraagd.

Beheer

Voordat met de uitvoering van de terreininrichting wordt begonnen, zullen tussen de eigenaar, de gemeente en eventuele andere partijen goede afspraken over het beheer van het terrein moeten worden gemaakt. Wie is verantwoordelijk voor beheer en onderhoud en wie betaalt wat? Wellicht bestaat de mogelijkheid een vrijwilligersgroep (zoals bijvoorbeeld de werkgroep van de KNNV e.d.) bij het beheer van het terrein te betrekken.

Bijlage:
kaart inrichtingsplan